

Jaarplan met bijhorende begroting voor het werkjaar 2019

in kader van

**De oproep voor het sluiten van een beheersovereenkomst
als partnerorganisatie in het kader van het Vlaamse
preventieve gezondheidsbeleid**

**Partnerorganisatie voor val- en
fractuurpreventie bij ouderen**

Vlaanderen
is zorg

Inhoud

1. RESULTAATSGBIED 1: INFORMATIE, DOCUMENTATIE EN ADVIES	4
EVALUATIECRITERIA EN -INDICATOREN	4
1.1 EXPERTISE UITBOUWEN EN ONDERHOUDEN	5
1.1.1 VERZAMELEN, ANALYSEREN, INTERPRETEREN EN ONTSLUITEN VAN GEGEVENS	5
1.2 HET UITBOUWEN EN ONDERHOUDEN VAN NETWERKEN	5
1.2.1 SAMENWERKING MET PARTNERS VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND (PVHS)	5
1.2.2 SAMENWERKING MET EXTERNE PARTNERS	6
1.3 PROACTIEF EN OP VRAAG INFORMATIE AANBIEDEN AAN HET RUIME PUBLIEK, INTERMEDIARIS, DE PERS EN SPECIFIEKE DOELGROEPEN	6
1.3.1 ONDERHOUDEN, ACTUALISEREN EN EVALUEREN EVV PORTAALSITE	6
1.3.2 INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA VALNIEUWSBRIEF	7
1.3.3 INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA EVV FAQ/HELPDESK/ VRAAG VAN DE MAAND/SOCIALE MEDIA	8
1.3.4 INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA MEDIA	8
1.4 PROACTIEF EN OP VRAAG BELEIDSRELEVANT ADVIES VERLENEN AAN DE VLAAMSE OVERHEID	9
1.4.1 OP VRAAG OF NA AKKOORD VAN HET AGENTSCHAP DEELNEMEN AAN VLAAMSE WERKGROEPEN, ANDERE OVERLEGVERGADERINGEN OF GEZONDHEIDSCONFERENTIES	9
1.4.2 RAPPORTEREN OVER DE BESCHIKBAARHEID VAN EIGEN METHODIEKEN	10
1.4.3 ZWAKTES EN STERKTES, OPPORTUNITEITEN EN BEDREIGINGEN, EN BIJHORENDE BELEIDSVOORSTELLEN RAPPORTEREN AAN DE VLAAMSE OVERHEID	10
1.5 DERDEN BIJSTAAN BIJ METHODIEKONTWIKKELING	10
1.5.1 ADVIES VERLENEN AAN DERDEN MET BETREKKING TOT METHODIEKONTWIKKELING EN HET VALIDEREN VAN METHODIEKEN	10
1.6 OP VRAAG ADVIES VERLENEN, DAT NIET OVER METHODIEKONTWIKKELING GAAT, AAN ANDERE RELEVANTE ORGANISATIES EN INTERMEDIARIS	12
1.6.1 UITWISSELEN VAN INFORMATIE EN ADVIES OP VRAAG VAN DERDEN	12
1.7 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DIT RESULTAATSGBIED	12
1.7.1 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING VAN RESULTAATSGBIED 1	12
2 RESULTAATSGBIED 2: DE ONTWIKKELING VAN METHODIEKEN.....	13
EVALUATIECRITERIA EN -INDICATOREN	13
2.1 HET ANALYSEREN VAN DE BEHOEFTE AAN METHODIEKEN EN HET PRIORITEREN O.A. OP BASIS VAN EFFICIËNTIEOVERWEGINGEN	14
2.1.1 IN FUNCTIE VAN DE EVALUATIE VAN DE IMPLEMENTATIE, DE BEHOEFTE BEPALEN VAN NIEUWE (ONDERDELEN VAN) METHODIEKEN ONDER ANDERE MET HET OOG OP EEN VLOTTE MULTIDISCIPLINAIRE SAMENWERKING	14
2.2 METHODIEKEN WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWEN EN ZE AFSTEMMEN MET KADERMETHODIEKEN DIE GELDEN VOOR BEPAALDE SETTINGS OF DOELGROEPEN	14
2.2.1 WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWDE METHODIEKEN AANLEVEREN	14
2.3 METHODIEKEN UITWERKEN, AANPASSEN EN VERNIEUWEN	15

2.3.1	OP BASIS VAN EVALUATIE, AANPASSEN/UITWERKEN VAN BESTAANDE EN/OF NIEUWE METHODIEKEN EN ONDERSTEUNINGSMIDDELEN	15
2.4	EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND METHODIEKONTWIKKELING	16
2.4.1	EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING VAN RESULTAATSGBIED 2	16
3	<u>RESULTAATSGBIED 3: DISSEMINATIE VAN METHODIEKEN.....</u>	17
	EVALUATIECRITERIA EN -INDICATOREN	17
3.1	DISSEMINEREN VAN METHODIEKEN	18
3.1.1	INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA CONGRESSEN, SYMPOSIA, BEURZEN	18
3.1.2	INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA PUBLICATIE IN NATIONALE TIJDSCHRIFTEN	18
3.1.3	DISSEMINATIE VIA EIGEN METHODIEKEN	18
3.1.4	DISSEMINATIE VIA ONDERWIJS	20
3.2	EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DISSEMINATIE	20
3.2.1	EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING VAN RESULTAATSGBIED 3	20
4	<u>RESULTAATSGBIED 4: DE ONDERSTEUNING VAN DE IMPLEMENTATIE VAN METHODIEKEN MET INBEGRIIP VAN DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING .....</u>	21
	EVALUATIECRITERIA EN –INDICATOREN	21
4.1	ONDERSTEUNEN VAN DE UITVOERING VAN METHODIEKEN DOOR HET OPLEIDEN VAN INTERMEDIKAIRS EN LOGO'S	22
4.1.1	SAMENWERKING MET DOMUS MEDICA: VORMING VOOR HUISARTSEN	22
4.1.2	VORMING 65+ EN MANTELZORGERS	22
4.1.3	MULTIDISCIPLINAIR OPLEIDINGSPROGRAMMA	23
4.2	PRODUCEREN EN TER BESCHIKKING STELLEN VAN ONDERSTEUNINGSMIDDELEN DIE HOREN BIJ DE ZELF ONTWIKKELDE METHODIEKEN VOOR INTERMEDIKAIRS EN EINDDOELGROEP	24
4.2.1	HET MEE TER BESCHIKKING STELLEN VAN TOOLS UIT HET INTEGRAAL PLAN GEZOND OUDER WORDEN	24
4.2.2	PRODUCEREN VAN ONDERSTEUNINGSMIDDELEN	25
4.3	INSTAAN VOOR OF BEWAKEN VAN DE KWALITEITSBORGING VAN DE TOEPASSING VAN DE METHODIEKEN	25
4.3.1	ONDERSTEUNEN EN BEVORDEREN VAN DE IMPLEMENTATIE VAN DE VALPREVENTIEMAATREGELEN IN WZC	25
4.3.2	ONDERSTEUNEN EN BEVORDEREN VAN DE IMPLEMENTATIE VAN DE VALPREVENTIEMAATREGELEN IN DE THUISSETTING	26
4.4	EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DE ONDERSTEUNING VAN DE IMPLEMENTATIE VAN METHODIEKEN	27
4.4.1	EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING VAN RESULTAATSGBIED 4	27
5	<u>BEGROTING .....</u>	29

1. Resultaatsgebied 1: Informatie, documentatie en advies

Evaluatiecriteria en -indicatoren

Het aanbod van informatie, documentatie en advies

1. is wetenschappelijk onderbouwd;
  - Indicator 1: Informatie, documentatie en advies die door het EVV verspreid wordt, is gebaseerd op de evidence-based Vlaamse richtlijn valpreventie bij thuiswonende ouderen en de praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra en op recent wetenschappelijk (eigen) onderzoek.
  - Indicator 2: Er is een goede afstemming met verschillende wetenschappelijke experts.
  - Indicator 3: Het EVV zal deelnemen aan minstens één congres, symposium of beurs om op de hoogte te blijven van maatschappelijke en wetenschappelijke evoluties.
2. wordt zowel proactief als reactief verstrekt;
  - Indicator 4: Informatie, documentatie en advies die door het EVV worden verspreid, worden systematisch bijgewerkt volgens recente wetenschappelijke literatuur zodat het aanbod actueel en betrouwbaar blijft. Recente informatie wordt proactief verspreid via de website www.valpreventie.be en twee keer per jaar via de VALNieuwsbrief.
  - Indicator 5: Advies op verzoek via de helpdesk wordt aangeleverd binnen een periode van 30 werkdagen na ontvangst van de vraag. Bij lange wachttijden (> 30 werkdagen) wordt de persoon, die de vraag stelde, op de hoogte gebracht (inclusief automatisch antwoord tijdens vakantieperiodes). Op basis van vragen die het EVV frequent via de helpdesk binnen krijgt, worden de FAQ (Frequently Asked Questions) op de website (<http://www.valpreventie.be/Zorgverlener/Veelgestelde vragen.aspx>) aangevuld.
3. wordt verspreid via relevante kanalen;
  - Indicator 6: Via verschillende toegankelijke kanalen (partners, themagroepen, helpdeskvragen, sociale media, website, ...) wordt het aanbod van informatie, documentatie en advies vanuit het EVV verspreid.
  - Indicator 7: Het EVV organiseert minstens één keer per jaar een overlegmoment met de Partners van het Samenwerkingsverband en de externe partners om informatie, documentatie en advies te verspreiden.
4. wordt op toegankelijke wijze ter beschikking gesteld;
  - Indicator 8: Recente informatie kan geraadpleegd worden op de website www.valpreventie.be. Informatie, documentatie en advies die door het EVV verspreid worden, worden systematisch bijgewerkt volgens de recente wetenschappelijke literatuur zodat het aanbod actueel en betrouwbaar blijft.
  - Indicator 9: De taal van de informatie, de documentatie en het advies worden aangepast aan de doelgroep. Bijvoorbeeld voor ouderen: gebruik van heldere, korte zinnen, geen vakjargon, ...
  - Indicator 10: Het aanbod is laagdrempelig, begrijpelijk en toegankelijk. Er wordt getracht om alle burgers te bereiken, hetzij direct, hetzij via een specifieke setting of via intermediairs.
5. is bekend bij de doelgroepen;
  - Indicator 11: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze bekend zijn met het aanbod van het EVV.
6. wordt door de doelgroepen gebruikt.
  - Indicator 12: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze gebruik maken van het aanbod van het EVV.
7. gebruikers zijn tevreden over het aanbod.
  - Indicator 13: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze tevreden zijn over het aanbod van het EVV.

1.1 Expertise uitbouwen en onderhouden¹

1.1.1 Verzamelen, analyseren, interpreteren en ontsluiten van gegevens

Wat	Het EVV biedt informatie en advies aan gebaseerd op maatschappelijke en wetenschappelijke evoluties. Het EVV baseert zich hiervoor op bestaand (inter)nationaal onderzoek of registratiesystemen waarvan de gegevens geanalyseerd en geïnterpreteerd zullen worden. Waar nodig worden eigen onderzoek of omgevingsanalyses uitgevoerd.
Doelgroep	De algemene bevolking, in het bijzonder de 65-plussers met een verhoogd valrisico, en hun familie en mantelzorgers, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen, Vlaams agentschap Zorg & Gezondheid
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers en PvhS
Hoe	Via opvolging van (inter)nationale, wetenschappelijke en maatschappelijke evoluties op regelmatige basis door het raadplegen van (inter)nationale wetenschappelijke literatuur, magazines, nieuwsbrieven en het bijwonen van nationale en internationale congressen, symposia, beurzen,... (Bv. <u>Wintermeeting</u> , <u>EuGMS</u> , <u>AGS</u>).
Wanneer	Ad hoc, aanvullend bij andere acties om doelstelling te bereiken.
Evaluatiecriteria	1,2
Indicatoren	1,2,3,4

1.2 Het uitbouwen en onderhouden van netwerken²

1.2.1 Samenwerking met Partners van het Samenwerkingsverband (PvhS)

Wat	Afgevaardigden van de <u>negen PvhS</u> buigen zich over beleidsmatige aspecten zoals het jaarrapport van het voorgaande werkjaar (2018), stand van zaken huidige werkjaar (2019) en het jaarplan voor het volgende werkjaar (2020). Adviezen, informatie en documentatie worden uitgewisseld i.f.v. een optimale werking van het EVV in het kader van de realisatie van de doelstellingen per resultaatgebied.
Doelgroep	Interne partners <u>EVV</u> (PvhS): <u>KU Leuven</u> , <u>Universiteit Gent (UGent)</u> , <u>Vrije Universiteit Brussel (VUB)</u> , <u>Wetenschappelijke Vereniging voor Vlaamse Kinesitherapeuten (WVVK)</u> , <u>Platform Wetenschap en Praktijk</u> , <u>Ergotherapie Vlaanderen (EV)</u> , <u>Domus Medica</u> , <u>Belgische</u>

1 Wat o.a. inhoudt opvolgen van (inter)nationale, wetenschappelijke en maatschappelijke evoluties, waar nodig relevant eigen onderzoek en omgevingsanalyses uitvoeren.

2 Wat o.a. inhoudt het fungeren als een coördinerende en trekkende kern binnen een expertisenetwerk.

	Vereniging voor Gerontologie & Geriatrie (<u>BVGG</u>), <u>Vlaams Instituut Gezond Leven</u>
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers
Hoe	Via overlegmoment (1x per jaar; er kunnen bijkomende overlegmomenten met de PvhS worden georganiseerd indien hiertoe behoefte is), mail, telefonisch, deelname aan themagroepen
Wanneer	1x per jaar, ad hoc
Evaluatiecriteria	1,2,3,4
Indicatoren	2,4,6,7,8

1.2.2 Samenwerking met externe partners

Wat	De samenwerking met externe partners laat toe om de implementatie van de <u>Vlaamse richtlijn valpreventie bij thuiswonende ouderen</u> (Milisen et al., 2017) en de <u>praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra</u> (Milisen et al., 2012) alsook andere materialen en methodieken in beide settingen concreet te verwezenlijken en om de EVV-activiteiten concreet vorm te geven. Externe partners worden geïnformeerd m.b.t. de stand van zaken van EVV-activiteiten. Voor bepaalde thematieken wordt een concrete inbreng gevraagd.
Doelgroep	Externe partners thuissetting en woonzorgcentra
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers en PvhS
Hoe	Via overleg (1x per jaar; er kunnen bijkomende overlegmomenten met de externe partners worden georganiseerd indien hiertoe behoefte is), via mail, telefonisch, via deelname aan themagroepen
Wanneer	1x per jaar ³ , ad hoc
Evaluatiecriteria	1,2,3,4
Indicatoren	2,4,5,6,7

1.3 Proactief⁴ en op vraag informatie aanbieden aan het ruime publiek, intermediairs, de pers en specifieke doelgroepen

1.3.1 Onderhouden, actualiseren en evalueren EVV portaalsite

Wat	Het EVV biedt via <u>www.valpreventie.be</u> een overzicht aan van datgene wat, op basis van de best beschikbare wetenschappelijke evidentie en klinische expertise, effectief is in het voorkomen van valincidenten. In 2019 wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuwe website. Deze nieuwe website heeft als doel om aan zorgverleners, patiënten en organisaties werkzaam in de gezondheidszorg op een overzichtelijke manier relevante informatie
------------	--

³ Het Agentschap Zorg & Gezondheid wordt voor ieder overleg mee uitgenodigd en ontvangt nadien ook het verslag.

	<p>omtrent valpreventie aan te bieden. Belangrijke redenen om een nieuwe website te ontwikkelen zijn (1) het in eigen beheer kunnen nemen van het onderhoud van de website en (2) een verbeterde navigatie doorheen de aangeboden inhoud realiseren. Op deze wijze wordt beoogd de gebruiksvriendelijkheid en toegankelijkheid verder te optimaliseren. In 2019 zal de voorbereiding plaatsvinden. De lancering is voorlopig gepland in 2020. Tot de lancering van deze nieuwe website, wordt de informatie van de huidige website onderhouden en geactualiseerd.</p>
Doelgroep	Algemene bevolking, meer in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico en hun familie en mantelzorgers, intermediairs, gemeenten, organisaties, lokale besturen, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Er wordt een checklist opgesteld met de vereisten waaraan de nieuwe website dient te voldoen (bv. toegankelijk voor de doelgroep, gebruiksvriendelijk, ...). - Er worden bij verschillende organisaties offertes opgevraagd die zullen worden afgetoetst aan de vooropgestelde vereisten. Op basis hiervan wordt een onderbouwde beslissing genomen. - Vanaf 2019 zal gewerkt worden aan de opbouw van de website. Hierin zal alleen informatie die up-to-date en relevant is worden opgenomen. - Valpreventie.be wordt gepromoot via het EVV-logo, folders, affiches, media, promotiefilmpjes, VALNieuwsbrief, helpdesk/FAQ, tijdens vormingen/voordrachten, op congressen, ...
Wanneer	Vorbereiding van een nieuwe website in 2019, lancering nieuwe website onder voorbehoud voorzien in 2020, continue update huidige website
Evaluatiecriteria	2,3,4,5,6,7
Indicatoren	4,6,8,9,10,11,12,13

1.3.2 Informeren en documenteren via VALNieuwsbrief

Wat	<ul style="list-style-type: none"> - Vlaanderen informeren over recente activiteiten en realisaties vanuit het EVV. - Het opvolgen van het bereik van de VALNieuwsbrief.
Doelgroep	Zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter en stafmedewerkers, inbreng vanuit PvhS en externe partners mogelijk voor de items 'varia' en 'agenda'
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Een elektronische VALNieuwsbrief zal via mailing verspreid worden naar het volledige EVV-contactenbestand (partners, geïnteresseerden, ...). - Het bereik wordt opgevolgd a.d.h.v. het aantal unieke ontvangers vanuit het EVV-contactenbestand.
Wanneer	2 x per jaar (juni – december) de VALNieuwsbrief uitsturen
Evaluatiecriteria	2,3,4,5,6,7

Indicatoren	4,6,9,10,11,12,13
--------------------	-------------------

1.3.3 Informeren en documenteren via EVV FAQ/helpdesk/ Vraag van de Maand/sociale media

Wat	<ul style="list-style-type: none"> - Aan 65-plussers, mantelzorgers en professionele zorgverleners een gericht en professioneel antwoord bieden op vragen m.b.t. valproblematiek en val- en fractuurpreventie binnen de thuiszorg en woonzorgcentra. Er wordt tijdig, afhankelijk van de dringendheid van de vraag en ten laatste na 30 werkdagen, een gericht antwoord geboden. Bij het beantwoorden van de helpdeskvragen kunnen de PvhS en experts valpreventie (uit de opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen 2018) actief betrokken worden. Om de toegankelijkheid van informatie omtrent val- en fractuurpreventie te verhogen zal het EVV <u>het overzicht van FAQ</u> verder uitbreiden met antwoorden op vragen uit de helpdesk. - Opvolgen van trends in het aantal helpdeskvragen. - Maandelijks weergave van een Vraag van de Maand (VvdM).
Doelgroep	'Algemene bevolking' (in het bijzonder de 65-plussers met een verhoogd valrisico en hun mantelzorgers en familie), zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, experts valpreventie (uit de opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen 2018)
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Overzicht opmaken van veel voorkomende vragen (FAQ). - Maandelijks VvdM op de website en sociale media plaatsen. - Bereikbaarheid van de helpdesk via de website, telefoon (+32 16 32 00 51) en mail (expertisecentrum@valpreventie.be). - Jaarlijkse opvolging van het aantal helpdeskvragen.
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	2,3,4,5,6,7
Indicatoren	4,5,6,8,9,10,11,12,13

1.3.4 Informeren en documenteren via media

Wat	Het EVV en de werking van het EVV worden kenbaar gemaakt via media zoals tv, radio, tijdschriften, sociale media, ...
Doelgroep	I.f.v. informatie: 'Algemene bevolking' (65-plussers met een verhoogd valrisico en hun mantelzorgers en familie), zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS
Hoe	Persteksten, artikels in magazines voor ouderen, nieuwsbrieven van partnerorganisaties, Facebook, Twitter, website, ...
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	1,3,4,5
Indicatoren	1,2,6,9,10

1.4 Proactief⁵ en op vraag beleidsrelevant advies verlenen aan de Vlaamse overheid

1.4.1 Op vraag of na akkoord van het agentschap deelnemen aan Vlaamse werkgroepen, andere overlegvergaderingen of gezondheidsconferenties⁶

Wat	<p>(1) Samenwerking met het Vlaams Instituut Gezond Leven als partnerorganisatie rond de topics: 'Algemene Gezondheidsbevordering' (AGB), 'Gezonde voeding, voldoende beweging, beperken van sedentair gedrag en ondervoeding bij ouderen' (VBSO), en 'Algemene ondersteuning Logo's' (AOL). Er wordt samengewerkt voor de realisatie van acties in het kader van de beheersovereenkomsten van de Vlaamse overheid met het Vlaams Instituut Gezond Leven, waarbij deze beroep kan doen op de specifieke expertise van het EVV inzake val- en fractuurpreventie bij ouderen, via volgende aspecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>BOEBS</u>: zie <u>4.2.1</u> - <u>Gezonde Gemeente</u>: zie <u>4.2.1</u> - Procesbegeleiding voor preventie binnen Zorg & Welzijn: zie <u>4.3.1</u> - Sectoroverleg georganiseerd door het Vlaams Instituut Gezond Leven - Algemene Vergadering georganiseerd door het Vlaams Instituut Gezond Leven <p>(2) Vragen vanuit het Vlaams Agentschap m.b.t. het deelnemen aan gezondheidsconferenties, zullen (i.f.v. de middelen van het EVV) overwogen worden en binnen een redelijke termijn ingepland worden in de werking van het EVV</p>
Doelgroep	'Algemene bevolking' (65-plussers met een verhoogd valrisico en hun mantelzorgers en familie), zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers en PvhS
Hoe	Overleg via vergaderingen, telefoon en mail
Wanneer	Ad hoc, op vraag van het Vlaams Instituut Gezond Leven
Evaluatiecriteria	1
Indicatoren	1,2,3

⁵ onder andere over leemten en opportuniteiten van het beleid.

⁶ Op vraag of na akkoord van het agentschap deelnemen aan (het voor- en natraject van) gezondheidsconferenties. Zie preventiedecreet.

1.4.2 Rapporteren⁷ over de beschikbaarheid van eigen methodieken

Wat	Het op een uniforme wijze zichtbaar maken van de inhoud van de ontwikkelde methodieken.
Doelgroep	Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, iedereen betrokken bij het preventief gezondheidsbeleid.
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers EVV
Hoe	Via CIRRO en www.preventiemethodieken.be
Wanneer	Jaarlijks
Evaluatiecriteria	3,4
Indicatoren	6,8

1.4.3 Zwaktes en sterktes, opportuniteiten en bedreigingen, en bijhorende beleidsvoorstellen rapporteren aan de Vlaamse overheid

Wat	<ul style="list-style-type: none"> - Het EVV verleent adviezen aan de Vlaamse overheid m.b.t. het beleid rond val- en fractuurpreventie bij 65-plussers met een verhoogd valrisico in Vlaanderen, gebaseerd op eigen en (inter)nationaal onderzoek. - Het EVV ontwikkelt en evalueert jaarlijks het jaarplan en –rapport o.b.v. een SWOT-analyse die tijdens het uitwerkingsproces van deze documenten gebeurt.
Doelgroep	Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers en PvhS
Hoe	Telefonisch; via mail; via overleg
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	1
Indicatoren	1,2

1.5 Derden⁸ bijstaan bij methodiekontwikkeling

1.5.1 Advies verlenen aan derden met betrekking tot methodiekontwikkeling en het valideren van methodieken

Wat	<p>Externe vragen m.b.t. methodiekontwikkeling en de validatie van deze methodieken die tijdens het huidige werkjaar toekomen, zullen overwogen worden en binnen een redelijke termijn ingepland worden in de werking van het EVV, rekening houdend met de middelen van het EVV.</p> <p>Naast andere nog niet gekende ad hoc vragen, zal het EVV in 2019 zijn medewerking verlenen aan volgende externe projecten:</p>
------------	--

⁷ O.a. aan de hand van het document '[samenvatting preventiemethodiek](#)'.

⁸ Proactief en op vraag.

- **Sint-Trudo ziekenhuis:** Het bordspel 'Valpreventie nader bekeken' wordt sinds 2018 uitgegeven door Pelckmans Pro en kreeg de nieuwe naam 'Het grote valpreventiespel'. Dit is een interactief bordspel voor het zorgteam waarbij de deelnemers worden meegenomen doorheen de leefwereld van de oudere. Aan de hand van kennisvragen, doe-opdrachten en juist/fout vragen kan kennis vergaard worden rond valpreventie. Het EVV volgt de werking en uitvoering van de interactieve sessies met het bordspel op in 2019.
- **'Fixatiearme thuiszorg':** het EVV neemt actief deel aan een project omtrent de disseminatie en implementatie van de praktijkrichtlijn 'Streven naar een fixatiearme thuiszorg' vanuit het Academisch Centrum voor Verpleeg- en Vroedkunde aan de KU Leuven. Het EVV zal deelnemen aan het expertenpanel. Dit panel geeft advies over de inhoud van het multicomponent programma, welke gebruikt wordt voor de implementatie van de praktijkrichtlijn. In 2019 zal het expertenpanel twee keer samenkomen om de resultaten van het pilootproject en de mogelijke brede implementatie van het project over Vlaanderen te bespreken.
- **Zorgpad valpreventie UZ Leuven:** het EVV biedt advies aan UZ Leuven bij het ontwikkelen en uittesten van een zorgpad valpreventie op geriatrische afdelingen.
- **Wetenschappelijke stuurgroep Leerstoel Osteoporose:** Op vraag van Universiteit Gent (Ugent) neemt het EVV deel aan de wetenschappelijke stuurgroep van de nieuwe leerstoel osteoporose (toegekend aan prof. Lieven Annemans en prof. Liesbeth Borgermans). Deze stuurgroep werd opgericht met het doel een integrale aanpak inzake osteoporose uit te werken, waarvan val- en fractuurpreventie eveneens een onderdeel vormt.
- **eVoto**
Het EVV adviseert bij de validering en de implementatie van de nieuwe eVOTO bij thuiswonende ouderen dat werd ontwikkeld door een multidisciplinair team van de Arteveldehogeschool te Gent. De eVOTO is een instrument dat valobstakels in de woning van de oudere helpt detecteren. ([klik hier](#) voor meer informatie)

Doelgroep	Externe organisaties
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS
Hoe	Vergaderingen, via mail, telefonisch, ...
Wanneer	Ad hoc, o.b.v. vraag en mogelijkheden
Evaluatiecriteria	1,2
Indicatoren	1,2,4,5

1.6 Op vraag advies verlenen, dat niet over methodiekontwikkeling gaat, aan andere relevante organisaties en intermediairs

1.6.1 Uitwisselen van informatie en advies op vraag van derden

Wat	<p>Externe vragen die tijdens het huidige werkjaar toekomen, zullen overwogen worden en binnen een redelijke termijn ingepland worden in de werking van het EVV, rekening houdend met de mogelijkheden van het EVV. Indien het EVV zelf niet de mogelijkheid heeft om te ondersteunen, wordt getracht om door te verwijzen naar experts.</p> <p>Aan onderstaande projecten zal het EVV in 2019 zijn medewerking verlenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ProFouND (Prevention of Falls Network for Dissemination): het EVV zal de nodige contacten onderhouden om een optimale afstemming tussen eigen en (inter)nationale bevindingen, methodieken en materialen te waarborgen. ▪ Op vraag van het Fonds Dr. Arlette Wertelaers voor valpreventie bij ouderen voert het EVV actief promotie voor zowel het Fonds en de <u>Prijs Arlette Wertelaers</u>.
Doelgroep	Externe organisaties
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS
Hoe	Vergaderingen, via mail, telefonisch
Wanneer	Ad hoc, o.b.v. vraag en mogelijkheden
Evaluatiecriteria	1,2
Indicatoren	1,2,4,5

1.7 Evalueren van de eigen werking rond dit resultaatsgebied

1.7.1 Evalueren van de eigen werking van resultaatsgebied 1

Doel	<p>Op basis van de evaluatiecriteria en indicatoren zal een jaarlijkse evaluatie gebeuren van dit resultaatsgebied.</p> <p>De evaluatie zal o.a. gebeuren a.d.h.v. het jaarrapport ingediend bij het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid (via bv.: CIRRO).</p>
-------------	--

2 Resultaatsgebied 2: De ontwikkeling van methodieken

Evaluatiecriteria en -indicatoren

1. De methodieken zijn ontwikkeld in overeenstemming met de leidraad methodiekontwikkeling;
  - Indicator 1: bij de ontwikkeling en beoordeling van preventiemethodieken en ondersteuningsmiddelen wordt gebruik gemaakt van de leidraad bij de ontwikkeling en beoordeling van preventiemethodieken ontwikkeld vanuit het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.
2. De doelgroepen zijn tevreden over de methodieken;
  - Indicator 2: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze tevreden zijn over de methodieken.
  - Indicator 3: Het EVV beoordeelt methodieken en materialen aan de hand van gestelde helpdeskvragen, logo's, vragen vanuit de praktijk en zelfevaluatie.
3. Methodieken zijn laagdrempelig, begrijpelijk en toegankelijk. Er wordt getracht zoveel mogelijk burgers te bereiken, hetzij direct, hetzij via een specifieke setting of via intermediairs;
  - Indicator 4: Bij de organisatie van de multidisciplinaire opleiding zal rekening gehouden worden met de toegankelijkheid van de opleiding: spreiding van ± 4 opleidingsdagen over ongeveer 9 maanden, truncus communis wordt aangevuld met verschillende opleidingsmodules zodat er – daar waar nodig – kan gedifferentieerd worden in functie van de thuiszorgsetting, de woonzorgcentra en in functie van de verschillende disciplines.
4. Bij de ontwikkeling van methodieken worden zorgaanbieders en intermediairs betrokken;
  - Indicator 5: Er wordt rekening gehouden met de inbreng o.b.v. de expertise van zorgaanbieders en intermediairs. Zo zal er minstens 2x/jaar een themagroep (TG) WvdV en minstens 1x/jaar een TG update praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra (WZC) doorgaan.
  - Indicator 6: De zorgaanbieders en intermediairs worden blijvend inhoudelijk ondersteund en opgevolgd op een voor hen laagdrempelige manier. Dit zal onder meer gebeuren via het organiseren van een TG.

2.1 Het analyseren van de behoefte aan methodieken en het prioriteren o.a. op basis van efficiëntieoverwegingen

2.1.1 In functie van de evaluatie van de implementatie, de behoefte bepalen van nieuwe (onderdelen van) methodieken onder andere met het oog op een vlotte multidisciplinaire samenwerking

Wat	<p>Uit survey-onderzoek in de thuissetting (Leysens et al., 2017) en in de woonzorgcentra (Vlaeyen, 2017) blijkt dat het implementeren van de (praktijk)richtlijnen van valpreventie, zowel nationaal als internationaal, een moeizaam proces is. Het EVV heeft ter verbetering van de implementatie in de afgelopen jaren al heel wat succesvolle inspanningen gedaan (<u>zie voorgaande jaarrapporten</u>). Het EVV wordt hiervoor internationaal als 'good practice' voorbeeld geprezen (Milisen & Vlaeyen, 2017). Voor 2019 worden volgende actiepunten ter ondersteuning van de implementatie gepland:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procesbegeleiding voor val- en fractuurpreventie binnen Vlaamse woonzorgcentra: zie <u>4.3.1</u> - Tweede editie van de multidisciplinaire opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen': zie <u>4.1.3</u> - Week van de Valpreventie: zie <u>3.1.3</u> - Vorming 65+ en mantelzorger: zie <u>4.1.2</u> - Uitrol van OTAGO in Vlaanderen: zie <u>4.3.2</u>
Doelgroep	65-plussers met een verhoogd valrisico en hun mantelzorgers en familie, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS
Hoe	Bevragingen via overleg, mail, telefonisch
Wanneer	Januari – december 2019
Evaluatiecriteria	2
Indicatoren	2,3

2.2 Methodieken wetenschappelijk onderbouwen en ze afstemmen met kadermethodieken die gelden voor bepaalde settings of doelgroepen

2.2.1 Wetenschappelijk onderbouwde methodieken aanleveren

Wat	<p>De methodieken die het EVV aanbiedt, zijn gebaseerd op recente wetenschappelijke evidentie en op de <u>Vlaamse richtlijn valpreventie bij thuiswonende ouderen</u> (Milisen et al., 2017) en de <u>praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra</u> (Milisen et al., 2012).</p>
Doelgroep	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, externe experts

Door wie	65-plussers met een verhoogd valrisico en hun mantelzorgers en familie, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen
Hoe	Ondersteuningsmaterialen worden geüpdatet indien een update van één van de richtlijn inzake valpreventie werd uitgevoerd.
Wanneer	Januari 2019 – december 2019
Evaluatiecriteria	1,3,4
Indicatoren	1,5

2.3 Methodieken⁹ uitwerken, aanpassen en vernieuwen¹⁰

2.3.1 Op basis van evaluatie, aanpassen/uitwerken van bestaande en/of nieuwe methodieken en ondersteuningsmiddelen

Wat	<p>- Het EVV zal in 2019 starten met een update van <u>de praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra: praktijkrichtlijn voor Vlaanderen</u> (Milisen et al., 2012).</p> <p>- In het kader van de <u>WvdV 2019</u> zullen volgende nieuwe materialen ontwikkeld worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Placemat • Afgeleide flyer (affiche) en folder • Animatiefilmpje • Getuigenisfilmpje • Herwerking cursus 'Blijf angst de baas' • Presentatie valangst (i.f.v. een vorming) <p>Volgende bestaande materialen zullen geüpdatet worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Knelpuntenwandeling • Checklist 'Veilige huisinrichting'
Doelgroep	Intermediairs op Vlaams niveau, professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra (huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers, ...) en de algemene bevolking (65-plussers met een verhoogd valrisico en hun mantelzorgers en familie)
Door wie	EVV voorzitter en stafmedewerkers, themagroep WvdV (vertegenwoordiging van EVV, Logo's, Vlaams Instituut Gezond Leven, SEL's), logomedewerkers valpreventie, PvhS
Hoe	<p>- Samenwerking met doelgroep en experts om de methodieken en ondersteuningsmiddelen te evalueren en uit te werken.</p> <p>- Voor de update van de praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra zal bekeken worden om het format van ebpractienet te gebruiken.</p> <p>- TG WZC: minstens 1x/jaar</p> <p>- TG WvdV: minstens 2x/jaar</p>
Wanneer	Januari – december 2019
Evaluatiecriteria	1,2,4

⁹ Met inbegrip van ondersteuningsmiddelen en een implementatieplan.

¹⁰ In samenwerking met diverse relevante betrokkenen.

Indicatoren	1,2,3,5,6
--------------------	-----------

2.4 Evalueren van de eigen werking rond methodieontwikkeling

2.4.1 Evalueren van de eigen werking van resultaatgebied 2

Doel	Op basis van de evaluatiecriteria en de indicatoren zal een jaarlijkse evaluatie gebeuren van dit resultaatgebied. De evaluatie zal o.a. gebeuren a.d.h.v. het jaarrapport ingediend bij het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid (via bv.: CIRRO).
-------------	---

3 Resultaatsgebied 3: Disseminatie van methodieken

Evaluatiecriteria en -indicatoren

1. De disseminatie wordt geëvalueerd;
2. De disseminatie bevordert de uitvoering van de methodieken
  - Indicator 1: Via de evaluatie (zie evaluatiecriteria 1) wordt nagegaan of de disseminatie leidde tot de uitvoering van de methodieken.
3. De disseminatie van de methodieken is laagdrempelig, begrijpelijk en toegankelijk. Er wordt getracht alle burgers te bereiken, hetzij direct, hetzij via een specifieke setting of via intermediairs;
  - Indicator 2: De Week van de Valpreventie wordt jaarlijks georganiseerd.
  - Indicator 3: Via deelname aan minstens één congres worden methodieken op een laagdrempelige, begrijpelijke en toegankelijke manier gedissemineerd.
4. Bij de disseminatie van methodieken worden zorgaanbieders betrokken
  - Indicator 4: Er wordt rekening gehouden met de inbreng van expertise van zorgaanbieders;
  - Indicator 5: De zorgaanbieders worden blijvend inhoudelijk ondersteund en opgevolgd op een voor hen laagdrempelige manier.

3.1 Dissemineren van methodieken¹¹

3.1.1 Informeren en documenteren via congressen, symposia, beurzen

Wat	<u>Praktijkrichtlijn WZC</u> , <u>richtlijn thuissetting</u> en ontwikkelde methodieken dissemineren via congressen, symposia en beurzen: zie ook <u>1.1.1.</u>
Doelgroep	Zorgaanbieders thuissetting en/of woonzorgcentra, studenten, 65-plussers met een verhoogd valrisico en hun mantelzorgers en familie
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, externe partners
Hoe	- Indienen van abstracts voor orale en poster presentaties op nationale en internationale (wetenschappelijke) meetings. - Ter plaatse voorzien van posters, folders en affiches EVV.
Wanneer	I.f.v. het aanbod: vb. <u>CARE4Congress</u> , <u>EUGMS</u> , <u>AGS</u> , <u>Wintermeeting</u> , <u>EU FallsFestival</u>
Evaluatiecriteria	1,3,4
Indicatoren	3,4

3.1.2 Informeren en documenteren via publicatie in nationale tijdschriften

Wat	<u>Praktijkrichtlijn WZC</u> , <u>richtlijn thuissetting</u> en ontwikkelde methodieken dissemineren via nationale publicaties
Doelgroep	Zorgaanbieders thuissetting en/of woonzorgcentra, studenten, 'algemene bevolking' (65-plussers met een verhoogd valrisico en hun mantelzorgers en familie) en mutualiteiten
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS en externe partners
Hoe	Indiening van artikels omtrent eigen onderzoek en werking bij relevante tijdschriften.
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	1,3,4
Indicatoren	4

3.1.3 Disseminatie via eigen methodieken

Wat	<p>Het dissemineren ten aanzien van ouderen, mantelzorgers en zorgverleners via eigen methodieken (o.a. door organiseren van de WvdV, de nieuwsbrief, de website, ...).</p> <p>De <u>Week van de Valpreventie</u> heeft als doel ouderen, hun familie en alle gezondheidszorg- en welzijnswerkers in Vlaanderen te sensibiliseren en te informeren over val- en fractuurpreventie en de praktijkrichtlijnen WZC en thuissetting. Tijdens deze week worden alle verenigingen, organisaties, intermediairs, woonzorgcentra,</p>
------------	---

¹¹ Naar intermediairs (3.1) of de einddoelgroep (3.2)

gezondheids- en welzijnswerkers enz. die in contact komen met 65-plussers, aangesproken om samen te werken rond val- en fractuurpreventie. De WvdV betreft een samenwerking tussen het Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen (EVV), het Vlaams Instituut Gezond Leven en het Lokaal GezondheidsOverleg (LOGO). Om de twee jaar wordt er een nieuw thema uitgewerkt. In 2019 betreft het thema 'valangst'.

Het EVV zal volgende acties ondernemen:

1. Minstens 2x samenkomen met de themagroep WvdV
2. Het ontwikkelen van nieuwe materialen en updaten van bestaande materialen: zie [2.3.1](#)
3. Er wordt een basispakket 'WvdV 2019' aan materialen voorzien voor elk Logo. Het EVV maakt hiervoor €4000 vrij in zijn begroting. Elk Logo blijft evenwel vrij om via eigen middelen bijkomende exemplaren en/of andere materialen naast het basispakket 'WvdV 2019' te bestellen.
4. Het ontwikkelen en uitsturen van een (her)oproepbrief
5. Het opmaken en uitsturen van een perstekst bij de start van de WvdV
6. Het registreren van het aantal deelnemende organisaties (per setting)
7. 2 Vliegende Reporters die enkele initiatieven, verspreid over heel Vlaanderen, bezoeken en hiervan verslaggeving verzorgen op valpreventie.be
8. Informatie omtrent de WvdV op website en sociale media plaatsen
9. Bekendmaking van het aantal deelnemende organisaties
10. Bedanking aan alle deelnemende organisaties, partners, ...
11. Bekendmaking en uitreiking van de Award Week van de Valpreventie
12. Evaluatie Week van de Valpreventie
13. Voorbereiding van Week van de Valpreventie 2020
  - o Samenkomen met de TG (minstens 1x)
  - o Herbekijken eventuele sponsoring
  - o Uitsturen van een 'Save the date'
  - o Het ontwikkelen en/of updaten van (nieuwe) materialen

Doelgroep	Intermediairs op Vlaams niveau, professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra (huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers, ...) en de algemene bevolking (meer in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico en hun mantelzorgers en familie)
Door wie	EVV voorzitter en stafmedewerkers, themagroep WvdV (vertegenwoordiging van EVV, Logo's, Vlaams Instituut Gezond Leven, LOGOmedewerkers Valpreventie, het Vlaams Instituut Gezond Leven, PvhS
Hoe	Bekendmaking en uitvoering van de disseminatie m.b.v. PvhS, externe partners, Logo's,...

Wanneer	Januari-december Week van de Valpreventie 22-28 april
Evaluatiecriteria	1,2,3,4
Indicatoren	1,2,4,5

3.1.4 Disseminatie via onderwijs

Wat	<u>Praktijkrichtlijn WZC</u> , <u>richtlijn thuissetting</u> en ontwikkelde methodieken dissemineren via ondersteuning bij onderwijsactiviteiten.
Doelgroep	Studenten
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS en externe partners
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Begeleiden en adviseren bij masterproeven die over val- en fractuurpreventie (of gerelateerde onderwerpen) handelen - Ondersteunen en adviseren in het systematisch opzoeken van wetenschappelijke literatuur inzake val- en fractuurpreventie - Aanbieden van stageplaats binnen het EVV
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	1,3,4
Indicatoren	4

3.2 Evalueren van de eigen werking rond disseminatie

3.2.1 Evalueren van de eigen werking van resultaatgebied 3

Doel	<p>Op basis van de evaluatiecriteria en de indicatoren zal een jaarlijkse evaluatie gebeuren van dit resultaatgebied.</p> <p>De evaluatie zal o.a. gebeuren a.d.h.v. het jaarrapport ingediend bij het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid (via bv.: CIRRO).</p>
-------------	--

4 Resultaatsgebied 4: De ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering

Evaluatiecriteria en –indicatoren

1. De implementatie wordt geëvalueerd. De wijze van evaluatie wordt gespecificeerd in elke actiefiche opgenomen in resultaatsgebied 4.
2. De ondersteuning komt tegemoet aan de noden en behoeften van de relevante intermediairs.
3. De ondersteuning gebeurt vraag- en aanbod gestuurd;
  - Indicator 1: Het EVV past het aanbod aan i.f.v. de vraag bij intermediairs.
4. De relevante intermediairs kennen het aanbod;
  - Indicator 2: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze het aanbod kennen door dit te bevragen tijdens evaluatiemomenten.
5. De relevante intermediairs maken gebruik van het aanbod;
  - Indicator 3: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze gebruik maken van het aanbod.
  - Indicator 4: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze tevreden zijn over het aanbod door dit te bevragen tijdens evaluatiemomenten.
6. De implementatie van methodieken gebeurt laagdrempelig, begrijpelijk en toegankelijk.
7. Bij de implementatie van methodieken worden zorgaanbieders betrokken;
  - Indicator 5: Er wordt rekening gehouden met de inbreng van hun expertise.
  - Indicator 6: De zorgaanbieders worden blijvend inhoudelijk ondersteund en opgevolgd.

4.1 Ondersteunen van de uitvoering van methodieken door het opleiden van intermediairs en Logo's

4.1.1 Samenwerking met Domus Medica: vorming voor huisartsen

Wat	Het EVV biedt inhoudelijke ondersteuning aan Domus Medica in het kader van de implementatie van het praktijkinstrument val- en fractuurpreventie, via het LOK-pakket en in het kader van het ontwikkelen van een leidraad rond valpreventie in huisartsenpraktijken. Domus Medica meldt ons hierbij dat dit onder voorbehoud is van een positieve evaluatie van het gelijkaardige draaiboek over de finish diabetes risk calculator (findrisc). Domus Medica heeft de leiding over dit thema en het EVV ondersteunt hen hierin. Daarnaast wordt Domus Medica voor adviesverlening betrokken bij het ontwikkelen van het praktijkdocument omtrent de Vlaamse richtlijn "Valpreventie bij thuiswonende ouderen" (Milisen et al, 2017).
Doelgroep	Huisartsen
Door wie	Domus Medica, EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS
Hoe	Afstemming met Domus Medica, telefonisch, via mail of via overleg
Wanneer	Op vraag van Domus Medica
Evaluatiecriteria	2,3,6,7
Indicatoren	1,5,6

4.1.2 Vorming 65+ en mantelzorgers

Wat	Het EVV biedt, op vraag van de Logo's, inhoudelijke ondersteuning in kader van het vormingsaanbod voor 65-plussers en hun mantelzorgers of familie, eveneens in het kader van de vorming rond valangst naar aanleiding van de Week van de Valpreventie. Dit zal een bijkomend presentatie-onderdeel omtrent 'valangst' betreffen dat EVV zal ontwikkelen en ter beschikking van de Logo's zal stellen. De Logo's hebben de leiding over de pool van lesgevers en dragen de verantwoordelijkheid om de eigen lesgevers actief op te volgen.
Doelgroep	Logo's
Door wie	- Inhoudelijke ondersteuning: EVV-voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, het Vlaams Instituut Gezond Leven - Organisatie en coördinatie: Logomedewerkers valpreventie
Hoe	Afstemming met de Logo's, telefonisch, via mail of via overleg
Wanneer	Op vraag van de Logo's
Evaluatiecriteria	2,3,6,7
Indicatoren	1,4,5,6

4.1.3 Multidisciplinair opleidingsprogramma

Wat	<p>Vanwege het succes van de eerste editie van de opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen' en het groot aantal geïnteresseerde zorgverleners, organiseert het EVV reeds in 2019 een tweede editie. De opleiding heeft als doel de deelnemers kennis en vaardigheden omtrent val- en fractuurpreventie bij te brengen zodat zij zich op een kwaliteitsvolle wijze kunnen engageren om valpreventie in de praktijk te implementeren; eveneens patiënten en collega's inspireren om met deze problematiek actief aan de slag te gaan. Daarnaast heeft de opleiding als doel het huidige netwerk van experts val- en fractuurpreventie (geslaagde deelnemers editie 2018) uit te breiden. Het expertennetwerk bestaat uit 'Experten valpreventie bij ouderen' die het respectievelijke getuigschrift behaalden en hun kennis en vaardigheden inzake val- en fractuurpreventie willen verspreiden o.a. door het geven van vormingen. Hun contactgegevens worden opgenomen op de website van het EVV en de sociale kaart zodat diverse organisaties en burgers deze experts kunnen contacteren voor het geven van een vorming. Daarnaast kunnen de experts onderling informatie uitwisselen en expertise vanuit de praktijk verlenen aan het EVV. Dit expertennetwerk wordt geüpdatet door middel van verplicht te volgen intervisiemomenten of bijscholing.</p> <p>De opleiding duurt 4 dagen, verspreid over ongeveer 9 maanden, en bestaat uit een truncus communis, aangevuld met verschillende praktijkmodules waarbij deelnemers kunnen aansluiten op basis van hun discipline en interesse. Voor het verzorgen van de lessen doet het EVV gedeeltelijk beroep op externe lesgevers. Deelnemers ontvangen na de opleiding en na een geslaagde eindopdracht een getuigschrift.</p> <p>Het EVV zal in het kader van de multidisciplinaire opleiding de volgende acties ondernemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afronding editie 2018 (evaluatie, getuigschrift opsturen, expertennetwerk opzetten) - Organisatie editie 2019 (update inhoud en bijhorende presentaties, uitwerking lesdagen en bijhorende opdrachten, administratieve taken, regeling praktische zaken, opstellen van evaluatieformulieren ...) - Promotie voeren editie 2020 - Start organisatie editie 2020 (update inhoud en bijhorende presentaties, uitwerking lesdagen en bijhorende opdrachten, administratieve taken, regeling praktische zaken, opstellen van evaluatieformulieren ...) - Organisatie intervisiemoment voor 'Experten valpreventie bij ouderen'.
Doelgroep	<p>Professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra (huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers,...)</p>
Door wie	<p>EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS en andere experts</p>

Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Het EVV voorziet een meerdaagse opleiding (4 dagen), gegeven door experts. - Bijsturen en aanpassen van opleidingsdagen in functie van feedback van deelnemers editie 2018. - Promotie en communicatie verloopt via allerlei kanalen: website, sociale media, e-mail - Ad hoc en op vraag van externe lesgevers kunnen voorbereidende overlegmomenten ingepland worden - Via persoonlijk overleg en per mail zullen afspraken tussen het EVV en de lesgevers gemaakt worden - Het volledige opleidingsprogramma kan geraadpleegd worden op www.valpreventie.be - Overleg met de Vlaamse Logo's over bekendmaking van het expertennetwerk valpreventie
Wanneer	Data kunnen wijzigen i.f.v. beschikbaarheid van lesgevers: <ul style="list-style-type: none"> • Dag 1: 26 maart 2019 • Dag 2: 4 juni 2019 • Dag 3: 15 oktober 2019 • Dag 4: 3 december 2019 • Intervisiemoment editie 2018 in 2019
Evaluatiecriteria	1,2,3,4,5,6
Indicatoren	1,2,3,4,7

4.2 Produceren en ter beschikking stellen van ondersteuningsmiddelen¹² die horen bij de zelf ontwikkelde methodieken voor intermediairs en einddoelgroep

4.2.1 Het mee ter beschikking stellen van tools uit het Integraal Plan Gezond Ouder Worden

Wat	Het Vlaams Instituut Gezond Leven ontwikkelt binnen het integraal plan gezond ouder worden tools om lokale besturen te ondersteunen in een aanpak om ouderen 'zo lang mogelijk thuis te laten wonen'. Het EVV zal hierbij (i.k.v. BOEBS & Gezonde Gemeenten) advies geven wanneer hiertoe een vraag vanuit het Vlaams Instituut Gezond Leven wordt ontvangen.
Doelgroep	Gemeenten en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, Vlaams Instituut Gezond Leven
Hoe	Afstemming met collega van het Vlaams Instituut Gezond Leven, telefonisch, via mail of via overleg
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	2,3
Indicatoren	1

¹² Dit omvat zowel materialen alsook diensten.

4.2.2 Produceren van ondersteuningsmiddelen

Wat	Het ontwikkelen, drukken, versturen en online aanbieden van materialen/ondersteuningsmiddelen die horen bij de zelfontwikkelde methodieken voor intermediairs en einddoelgroepen: zie 2.2.1. Deze materialen kunnen dan via disseminatie en implementatie verspreid worden (vb. procesbegeleiding val- en fractuurpreventie in Vlaamse woonzorgcentra, de multidisciplinaire opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen', de Week van de Valpreventie, ...).
Doelgroep	Professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra (huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers, ...) en de algemene bevolking (meer in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico en hun mantelzorgers en familie), mantelzorgers
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, externe partners
Hoe	In functie van de beschikbare budgetten en afhankelijk van de ondersteuningsmiddelen en de materialen.
Wanneer	Afhankelijk van de ondersteuningsmiddelen, de materialen en de nood
Evaluatiecriteria	2,3,5,6
Indicatoren	1,3,4

4.3 Instaan voor of bewaken van de kwaliteitsborging van de toepassing van de methodieken

4.3.1 Ondersteunen en bevorderen van de implementatie van de valpreventiemaatregelen in WZC

Wat	<p>- Het EVV zal een implementatieplan voor implementatie van val- en fractuurpreventie gebaseerd op de <u>Praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra: Praktijkrichtlijn voor Vlaanderen</u> (Milisen et al., 2012) beschikbaar stellen via www.valpreventie.be en via www.preventiemethodieken.be voor gebruik door Vlaamse woonzorgcentra.</p> <p>In het kader van het project 'Procesbegeleiding voor preventie binnen Zorg & Welzijn' zal het EVV volgende acties ondernemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het EVV promoot het project '<u>Procesbegeleiding voor preventie binnen Zorg & Welzijn</u>'. - Het werven van procesbegeleiders val- en fractuurpreventie - Het toewijzen van procesbegeleiders aan woonzorgcentra die aan de voorwaarden voor deelname voldoen. - Het aanbieden van een thema-specifieke opleiding voor de procesbegeleiders waarin de praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra, het implementatieplan voor implementatie van val- en fractuurpreventie in woonzorgcentra en het draaiboek voor procesbegeleiders worden toegelicht.
------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Het ter beschikking stellen van de praktijkrichtlijnen, het implementatieplan en de bijhorende tools aan Vlaamse woonzorgcentra en de procesbegeleiders. - Het opvolgen i.k.v. kwaliteitsbewaking van de procesbegeleiding val- en fractuurpreventie binnen de deelnemende woonzorgcentra. - Organisatie van een intervisie voor procesbegeleiders val- en fractuurpreventie in samenwerking met het Vlaams Instituut Gezond Leven. - Het rapporteren omtrent de procesbegeleiding aan het Vlaams Instituut Gezond Leven o.b.v. de gemaakte afspraken omtrent registratie en rapportering in de maandelijkse stuurgroep.
Doelgroep	Vlaamse WZC
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, Vlaams Instituut Gezond Leven, stuurgroep procesbegeleiding in woonzorgcentra
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Stuurgroep procesbegeleiding in woonzorgcentra. - Eén thema-specifieke opleiding val- en fractuurpreventie voor procesbegeleiders - Opvolging van procesbegeleiders val- en fractuurpreventie. - Intervisie i.s.m. Vlaams Instituut Gezond Leven - Adviesverlening en eventuele opvolging van WZC die zonder procesbegeleiders met het implementatieplan aan de slag gaan
Wanneer	Januari – december
Evaluatiecriteria	1,2,3,6,7
Indicatoren	3, 4, 5, 6

4.3.2 Ondersteunen en bevorderen van de implementatie van de valpreventiemaatregelen in de thuissetting

Wat	<p>Het EVV zal een visietraject omtrent implementatie van valpreventie in de thuissetting ontwikkelen. Dit visietraject zal bestaan uit de volgende initiatieven die het implementeren van de Vlaamse richtlijn Valpreventie bij thuiswonende ouderen (Milisen et al. 2017) kunnen ondersteunen:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) De ontwikkeling van een "Vlaamse" OTAGO-methodiek: OTAGO is een internationaal gerenommeerd en gevalideerd oefenprogramma dat specifiek is ontwikkeld om valincidenten te voorkomen. Het bestaat uit een reeks spierversterkende en evenwichtsoefeningen die, mits enige supervisie en coaching, makkelijk individueel of in groep kunnen worden uitgevoerd. Het bewegingsgerichte oefenprogramma zet sterk in op de risicofactor mobiliteit, evenwicht en spierkracht, een van de belangrijkste risicofactoren in valproblematiek. (2) De ontwikkeling van een checklist voor een veilige thuisomgeving. (3) Sensibilisatie en opleiding over valangst:
------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> a. Een opleiding voor professionele zorgverleners over hoe men kan interveniëren bij personen met valangst b. Een vorming voor de oudere en mantelzorgers die hen sensibiliseert rond valangst en daaraan gekoppelde preventie
Doelgroep	Professionele zorgverleners in de thuissetting en de algemene bevolking (meer in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico)
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> (1) OTAGO: Een Vlaamse versie van de OTAGO-methodiek zal in worden ontwikkeld. Daarnaast zullen er ook duidelijke afspraken gemaakt worden tussen het EVV en de OTAGO-hoofddocenten over het geven van de OTAGO-opleidingen (beschikbaarheid, locatie, vergoeding, ...). (2) Checklist voor veilige thuisomgeving: het Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen zal i.s.m. de Logo's een uniforme checklist voor een veilige thuisomgeving ontwikkelen en op deze manier tussen alle bestaande materialen hieromtrent één duidelijke checklist naar voren schuiven. (3) Opleidingen over valangst: <ul style="list-style-type: none"> a. Opleiding voor professionele zorgverleners omtrent omgaan met personen met valangst. b. Vorming voor 65+ en mantelzorgers: ontwikkeling bijkomend presentatie-onderdeel omtrent valangst dat aansluiting vindt op de reeds bestaande lesmaterialen van de vorming 65+ en mantelzorgers, gegeven door de lesgevers pool van de Logo's.
Wanneer	<ul style="list-style-type: none"> (1) OTAGO: ontwikkeling in 2019; uitvoering methodiek vanaf 2020 (2) Checklist voor veilige thuisomgeving: ontwikkelen en aanbieden in 2019 (3) Opleiding valangst voor professionele zorgverlener: ontwikkeling in 2019; aanbieden eerste editie in 2020 (4) Vorming valangst aan 65+ en mantelzorgers: ontwikkelen en aanbieden in 2019
Evaluatiecriteria	1,2,4,6,7
Indicatoren	2, 3, 4, 5

4.4 Evalueren van de eigen werking rond de ondersteuning van de implementatie van methodieken

4.4.1 Evalueren van de eigen werking van resultaatgebied 4

Doel	<p>Op basis van de evaluatiecriteria en de indicatoren zal een jaarlijkse evaluatie gebeuren van dit resultaatgebied.</p> <p>De evaluatie zal o.a. gebeuren a.d.h.v. het jaarrapport ingediend bij het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid (via bv.: CIRRO).</p>
-------------	--

5 Begroting

De begroting voor het werkingsjaar 2019 werd opgesteld volgens de vier resultaatgebieden weergegeven in de oproep voor een partnerorganisatie voor val- en fractuurpreventie bij ouderen:

- 1) Resultaatsgebied 1: Informatie, documentatie en advies
- 2) Resultaatsgebied 2: De ontwikkeling van methodieken
- 3) Resultaatsgebied 3: Disseminatie van methodieken
- 4) Resultaatsgebied 4: De ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering

De begroting werd opgemaakt op 30 oktober 2018 en vindt men terug in het bijgevoegd Exceldocument. De voorgestelde inschatting van de begroting is onder voorbehoud. Deze kan wijzigen in functie van de noden van het werkveld en de aanbevelingen van de partnerorganisaties en de externe partners. In de begroting werd 10 procent overhead¹³ mee in rekening gebracht t.a.v. de KU Leuven.

---

¹³ Onder overhead wordt verstaan: de vergoeding voor de centrale beheerskosten en de algemene exploitatiekosten van de universiteit bij de uitvoering van haar opdrachten (onderwijs, onderzoek en dienstverlening). Dit omvat onder andere de huur van lokalen, de kosten van verwarming en verlichting, de kosten voor vergaderlokalen, de kosten op niveau van de centrale diensten, schoonmaak, energievoorziening en parking.

Literatuurlijst

- Leysens, G., Vlaeyen, E., Vanaken, D., Janssens, E., Dejaeger, E., Cambier, D., . . . Milisen, K. (2017). Het toepassen van valpreventiemaatregelen bij thuiswonende ouderen: een survey onderzoek in Vlaanderen. *Tijdschrift voor Gerontologie en Geriatrie*, 1-13. doi:10.1007/s12439-017-0215-7
- Milisen, K., Vlaeyen, E. (2017, mei). *Inter-professional collaboration: a nursing home implementation pilot*. Presentatie op EU Falls Festival, Amsterdam, Nederland.
- Milisen, K., Vlaeyen, E., Coussement, J., Leysens, G., Van der Elst, E., Boonen, S., . . . Dejaeger, E. (2012). *Valpreventie in woonzorgcentra: Praktijkrichtlijn voor Vlaanderen* (Vol. 1). Leuven: Acco.
- Milisen K., Leysens G., Vanaken D., Poels J., Vlaeyen E., Janssens E., Dejaeger E., Gielen E., Bautmans I., Balligand E., Adriaenssens J., Cambier D., Goemaere S., De Coninck L., Vandierendonck S., De Meester F., Van Acker R., Hamblok T., & Cuneson B. (2017). Vlaamse richtlijn 'Valpreventie bij thuiswonende ouderen'. www.valpreventie.be, Leuven & www.ebmpracticenet.be, Antwerpen
- Vlaeyen, E. (2017). *Fall prevention in nursing homes: Documented effectiveness, prevailing views and current practices*.